

РОБОТА В КЛАСІ

1. До поданих слів доберіть та запишіть антоніми.

Великий	– ...	перший	– ...
простий	– ...	прямий	– ...
твердий	– ...	початок	– ...
тепло	– ...	рух	– ...
північ	– ...	схід	– ...

2. Прочитайте та запишіть речення. Іменники, що стоять в дужках, замініть прикметниками.

---

*Зразок: Я відвідав Музей (захід) мистецтва.
Я відвідав Музей західного мистецтва.*

---

1. Музей (Україна) мистецтва знаходиться у Києві.
2. (Софія) собор збудували на початку XI століття.
3. У (Вінниця) художньому музеї є картини російського художника Василя Тропініна.
4. В (університет) музеї можна побачити чудові картини.
5. Петро Чайковський – відомий (Росія) композитор.
6. Космічні польоти стали можливими лише завдяки розвитку (ракета) техніки.
7. Стан людини залежить від (атмосфера) тиску.
8. Познайомитися з (наукова робота) відомого російського вченого М. Пирогова можна у музеї, який знаходиться у Вінниці.

3. Запишіть пари антонімів.

Зустрічати
працювати
розпочати
веселий
верхній
здоровий
швидкий
давнина

сучасність
повільний
ворог
хворий
сумний
нижній
закінчити
проводжати

4. Прочитайте речення. Замість крапок поставте потрібні слова.

1. Учора ми їздили ... екскурсію. 2. Ми любимо відпочивати ... міському парку. 3. Влітку друзі їздили ... Одеси та Криму. 4. Щосуботи ми граємо у футбол ... стадіоні. 5. Його батько працює інженером ... великому заводі. 6. Вони навчаються ... нашому університеті ... третьому курсі. 7. На площі ... нашого університету є фонтан. 8. Центральний універмаг знаходиться ... парку. 9. Ми часто ходимо пішки ... гуртожитку ... університету. 10. Я часто думаю ... своїх батьків та друзів.

5. Прочитайте речення. Дієслова, що стоять в дужках, поставте у формі теперішнього часу.

1. Ми (навчатися) у Вінницькому національному технічному університеті. 2. Студенти ВНТУ (слухати та записувати) лекції, (відвідувати) практичні заняття. 3. Першокурсники (вивчати) такі загальні предмети, як фізика, хімія, математика. 4. Наприкінці триместру студенти (складати) іспити та заліки. 5. Під час сесії багато студентів (працювати) у бібліотеці. 6. Вони (готуватися) до екзаменів у читальних залах. 7. Після іспитів у студентів (починатися) весела пора – канікули.

6. Прочитайте, запам'ятайте слова, словосполучення:

1. господарство, господар, господарський, город, сад, поле, реманент (лопата, граблі, сапка, поливалка/поливальниця, коса, серп), знаряддя праці, будівництво, садівництво,
2. господарювати, марнувати тепло, тримати худобу, обробляти землю, копати город, загрибати листя, садити картоплю, поливати городину, вирощувати овочі/фрукти/квіти/дерева, розводити сорти рослин/домашніх тварин, доїти корову/козу, рубати дрова, косити траву, збирати врожай.

До природи — по-господарськи

Здавна українці вважалися добрими господарями. Нічого зайвого не брали у матінки-природи. А якщо й повинні були брати щось для влаштування побуту, то використовували ощадливо.

Наприклад, соняшник давав людям не тільки олію. Використовувалися й стовбури. Попіл від спалених у печі стовбурів заливався окропом і настоювався три доби. Потім у цей розчин кидали розпечене каміння і брудну білизну. Ніч вона виварювалася, а ранком жінка дерев'яним пральником вибивала її на річці або ставку.

Широко використовувалася й солома. Новонародженій українській родині ставили одну хату на все життя. Дах вкривали житньою соломою, яка не потребувала заміни тридцять років, або очеретом, що не псувався піввіку. Подрібнену соломку додавали до глини, обмазуючи нею хату та комори. Соломку закладали й між двома тиночками, огороджуючи від вітру загін для овець. У діжах у кількох шарах соломи зберігали квашені яблука, а у клуні — свіжі.

Справжніми витворами народного мистецтва є плетені з соломи кошелі для зерна, сухофруктів, цибулі.

А чи замислювались ви над тим, чому двері й стелі в хатах невисокі? Це для того, щоб не марнувати тепло. У сінях з боку печі ставили комини чи димарі. Там селяни просушували вологий одяг, а в холодну пору тримали ягнят, поросят.

Господарське ставлення до природи — одна з найхарактерніших рис українців.